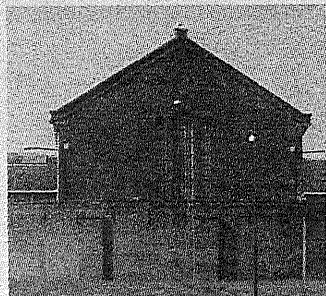

verder in dit nummer

'Wolvenplein'

Leden van de wijkgemeente Jacobikerk zorgen er elke maand een keer voor dat gevangenen in 'Het Wolvenplein' een kerkdienst kunnen bezoeken. Dit vrijwilligersproject komt mensen tekort. Henk Boluijt legt uit hoe dat zit.

5

Unieke missie

Josien Folbert en Jaspert Slob, gehuwd en beiden theoloog, reizen spoedig vanuit Utrecht-West af naar Indonesië. Daar gaan zij een unieke missie uitvoeren, namelijk het bij elkaar brengen van moslims en christenen op Java. Een interview.

6

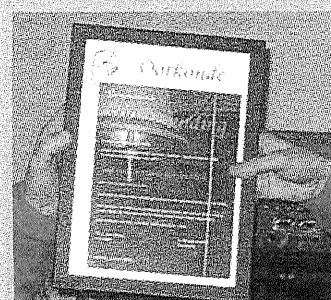
Dominee

"Als ik langs het beeld van Willibrord op het Janskerkhof fiets, dan zet ik mijn pet af en prevel: 'Dominee, dank u wel dat U gekomen bent'..." Professor Antonie Vos in de serie 'Uit den Hof'.

7

Luidingenrecord

Het Utrechts Klokkenluiders Gilde vestigde in 2005 een luidingenrecord. Het aantal keren dat de luiders aan de touwen hingen, passeerde voor het eerst de 500. Meer over dit klankrijke ambacht op de achterpagina.

12

HENK VAN OLST NEEMT AFSCHIED VAN CITYPASTORAAT "Domkerk is niet elitair"

De Domkerk elitair? Ik ken die typering wel, maar ze is volstrekt onjuist. Mensen uit de hele stad vullen hier de diensten in. Daardoor is dat beeld, dat al eeuwenlang bestond – vroeger

kwam natuurlijk de elite in de Domkerk – doorbroken."

"Dat vind ik een van de mooiste ontwikkelingen die ik in mijn bijna veer-

tien jaar werken als citypastor heb meegemaakt, dat de mensen uit de stad en wijde omgeving nu juist de verantwoordelijkheid nemen voor wat hier gebeurt."

Peter van der Ros

Aan het woord is Henk van Olst (64), predikant van het Citypastoraat Domkerk. Op 12 februari gaat hij voor het laatst in 'zijn' kerk voor, na enkele dagen eerder al afscheid te hebben genomen van zijn gemeenteleden. Dat gebeurt rond de midweekse vesper van woensdagavond 8 februari. Het emeritaat gaat per 1 maart in.

Afscheid van 'misschien wel de bekendste kerk van Nederland'. Hoe voelt dat?

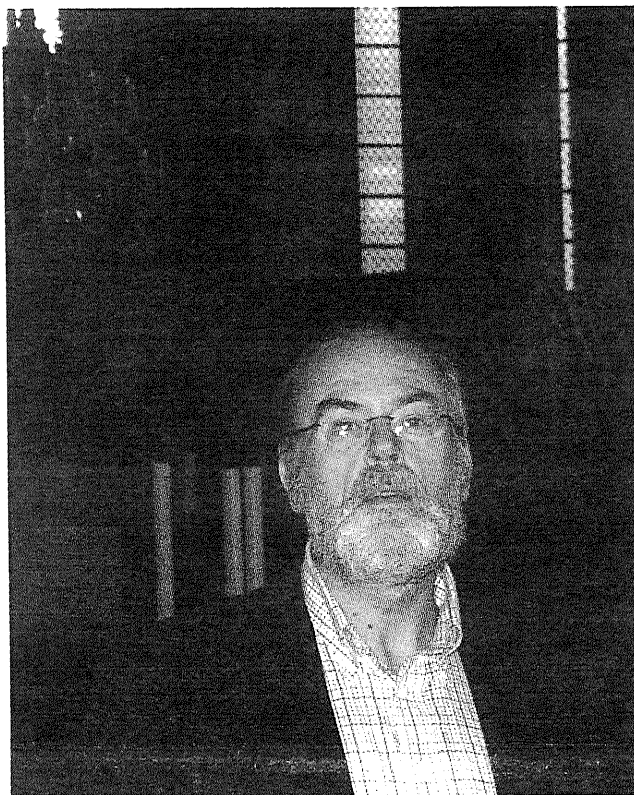
"Goed als ik op de recente periode terugkijk", zegt Henk van Olst eerlijk. "Aanvankelijk vond ik het op deze plek verre van gemakkelijk. De moeite was in de eerste plaats dat ik mijn vorige gemeente, Amsterdam-Oost, nog heel diep in mijn hart had zitten. Ik was gehecht aan die gemeente, waar veel was gebeurd. Ik had in het begin van mijn Utrechtse periode echt heimwee. Die omschakeling naar een totaal andere stad, een heel andersoortige gemeente, viel me zwaar. Dat zat meer in mijzelf dan in de Domkerk, dat ik moeite had met de over-

gang van een stadse buurtkerk met alle problematiek van dien (ook toen had je al grote allochtone gemeenschappen in met name Amsterdam), naar

een binnenstadskerk."

Het citypastoraat Domkerk, waar Henk van Olst de derde voorganger op rij van was, typeert hij als een mentale ge-

* Henk van Olst: ... Ik ben er heel gelukkig mee, dat stad de Domkerk weer heel goed weet te vinden..."

meente. Hans van der Werf en Hans Kronenburg gingen hem voor als bouwers aan het citypastoraat, Henk mocht dit verder uitbouwen "en op koers houden. De gerichtheid op de stedelijke samenleving is hierbij bepalend."

Faciliterend

"Met name de richting die de gemeente gaat, is voor mij belangrijk", vervolgt pastor Van Olst. "Ik wil daarin als voorganger faciliterend bezig zijn. Daarmee bedoel ik bijvoorbeeld het stimuleren van de verschillende werkgroepen die het citypastoraat kent."

Herder en leraar?

"Als je die betiteling voor mij als citypastor gebruikt, ligt voor mij het accent toch iets meer op leraar. Dat draagt een pastoraal karakter. Binnen het leraarschap oefen ik zagezegd het herderschap uit. Daarbij gaat het vooral om de goede aandacht voor mensen, in relatie tot de hele samenleving. Ook in het oog houden dat de overheid zorg heeft voor de meest kwetsbare mensen binnen het stedelijk gebied."

Vervolg op pagina 3: 'Gericht op mensen in de stad'

SLUITENDE BEGROTING PROTESTANTSE GEMEENTE UTRECHT Lage rente nadelig voor kerk

Vanaf het najaar hebben College van Kerkrentmeesters (CvK) en de financiële afdeling van het Stedelijk Dienstencentrum van de Protestantse Gemeente Utrecht gewerkt aan de begroting 2006. Deze is in twee sessies op 14 december en 16 januari in het CvK besproken en vastgesteld en op 23 januari door de Algemene Kerkenraad (AK) goedgekeurd. Voorafgaande hieraan zijn door de administrateur en de penningmeester gesprekken gevoerd met alle leden van het CvK en met de wijken. In dit kader werd toegevoerd naar een sluitende begroting 2006 van de PGU als geheel. Dit financiële raamwerk is uiteraard opgebouwd uit deelbegrotingen die eveneens moeten sluiten. De administrateur en het CvK zijn lovend over de wijze waarop elke wijk haar begroting heeft toegelicht en naar beste wijze heeft weten aan te passen aan de gestelde ambities.

Theo Kraft,
voorzitter College van
Kerkrentmeesters

De vastgestelde en goedgekeurde begroting 2006 PGU toont een bedrag van € 3.030.000 aan de inkomenszijde en aan de uitgavenszijde een bedrag van € 3.028.000 met een positief exploitatiesaldo van € 2.000. Geconsolideerd – de begroting opgebouwd uit de onderdelen Centraal, Janskerk, Jacobikerk, Centrumgemeente, Citypastoraat Domkerk, Zuilen, Over-

vecht, Oost, Nicolaïkerk, Marcuskerk-Wilhelminakerk en West – bestaat de begroting 2006 uit de posten in kader hiernaast.

In de 42 pagina's tellende begroting worden deze pagina's per wijk en per onderdeel nader toegelicht. Ten opzichte van de begroting 2005 treden de belangrijkste verschillen op bij de baten uit onroerend goed die met 12,6 procent stijgen. Hier liggen enkele nieuwe alsmede overgesloten huurovereenkomsten (met meer actuele huurwaarde en op-

Baten:	
Baten onroerend goed	863.000
Financiële baten	376.000
Bijdragen	1.618.000
Subsidies / bijdragen derden	111.000
Diverse baten	62.000 +
Totaal baten	3.030.000

Lasten:	
Lasten gebouwen	651.000
Pastoraat	853.000
Kerkdiensten en wijkwerk	148.000
Bijdragen en verplichtingen	162.000
Personeelslasten	677.000
Lasten administratie en beheer	454.000
Lasten public relations	34.000
Financiële lasten	17.000
Diverse lasten	32.000 +
Totaal lasten	3.028.000

Exploitatiesaldo	2.000
------------------	-------

slag voor energiekosten) aan ten grondslag.

Inspanning

De financiële baten, vooral rente-inkomsten uit eigen vermogen, dalen dit jaar met negen procent. Dit is met name het ge-

volg van de lagere rentestand. De gemiddelde door de PGU genoten rente blijft 5,2 procent. De bijdragen vooral uit de actie Kerkbalans blijven met een stijging van 0,6 procent naar € 1.618.000 stabiel. Dit houdt een forse inspanning door de wijken in, waarvan de kerkrentmeesters hopen dat iedereen er in slaagt de aangegeven doelstellingen te bereiken. Aan de uitgavenszijde nemen de lasten van de gebouwen met 3,9 procent af ten opzichte van 2004. Ook de lasten voor bijdragen en verplichtingen nemen met 9,7 procent af. Personeelskosten nemen daarentegen met 7,6 procent toe. Dit komt vooral door de stijging van de contractlonen en de sociale premies.

Zie verder pagina 5: **Stabiliteit en continuïteit**

Kerk verhoogt pr-budget fors

In de begroting 2006 van de Protestantse Gemeente Utrecht is de forse verhoging van het budget voor public relations opvallend. Uitgaven die de stedelijke kerkgemeenschap op dit terrein doet, mogen dit jaar € 34.000 bedragen. Op de begroting van 2005 stond voor p.r. nog een kostenpost van € 12.000. Deze lasten hebben betrekking op de kosten van Kerk in de Stad, onderhoud en verdere uitbouw van de website protestant-utrecht.nl en representatief foldermateriaal over de PGU.

Door het besluit van de Algemene Kerkenraad van 27 september 2004 om ook aan alle betalende leden het blad 'Kerk in de Stad' te sturen, zijn de (verzending)kosten van dit stedelijk kerkblad aanzienlijk gestegen. Gelet op het grote belang van de post public relations voor de ontwikkeling van het ledenbestand ondersteunde het CvK deze besluitvorming.

Theo Kraft

Meer betalende dan gratis abonnees

Kerk in de Stad, per 1 januari 2005 in een nieuwe vormgeving, telt ongeveer 3.200 abonnees. Aanzienlijk meer dan de helft (ongeveer 1.850 lezers) voldoen aan het verzoek van de uitgever – de Protestantse Gemeente Utrecht – om het abonnementsgeld van € 22,50 per jaar over te maken. Sinds vorig jaar is dat namelijk voor de betalende leden aan 'Kerkbalans' niet meer verplicht.

Het gemiddeld betaalde bedrag voor de tweewekelijkse uitgave van het stedelijk kerkblad ligt boven het tarief. Dat abonnementsgeld is overigens al sinds de invoering van de euro, nu ruim vier jaar geleden, niet gestegen. In combinatie met de opbrengsten aan geplaatste advertenties, weegt het abonnementsgeld redelijk op tegen de productiekosten. De verzendkosten zijn evenwel na invoering van het nieuwe 'abonnementsstelsel' niet meer te dekken uit de opbrengsten.

Binnenkort evalueert de Algemene Kerkenraad zijn besluit van het najaar 2004, om Kerk in de Stad voor een vrijwillige bijdrage aan de leden van de Protestantse Gemeente Utrecht te sturen.

Overigens zijn op nieuwe vormgeving van dit kerkblad veel positieve reacties van lezers en zelfs van buitenstaanders binnengekomen.

Peter van der Ros

EUG voluit

De naam 'EUG Oekumenische Studentengemeente' is op deze schrijfwijze juist. In het artikel over de lieddag met Huub Oosterhuis, in de vorige editie van kerk in de Stad, had de eindredactie ten onrechte een komma en het lidwoord 'de' achter EUG geplaatst. Geen grote fout, maar wel een correctie waard, naar de mening van 'de EUG'. Waarvan akte.

Eindredactie

DIT JAAR GEEN INGRIJPENDE BEZUINIGINGSMAATREGELEN

Stabiliteit en continuïteit

(vervolg van voorpagina)

In de begroting 2006 staan geen grote enkelvoudige maatregelen. Dit in tegenstelling tot de begroting 2005 waarin via de nota 'Naar een zorgvuldig beheer' een aantal ombuigingsmaatregelen met ingrijpende gevolgen stond. Zo moest de Stefanuskerk sluiten en Ons Huis worden afgestoten.

Trefwoorden in de begroting 2006 zijn stabiliteit en continuïteit. Stabiliteit en continuïteit ten aanzien van personeel en ten aanzien van gebouwen en gebouwenbeheer. Randvoorwaarde hierbij is wel dat wijken met een financieel tekort dit ook zoveel mogelijk minimaliseren. Voor een belangrijk deel is dit in de begroting gelukt. Echter het moet via inspanningen ook zo uitkomen als het begroot is.

Bij de begroting van het onderdeel 'Centraal' heeft het College van Kerkrentmeesters aangegeven dat deze maximaal inzicht (met een ander woord 'transparantie') moet verschaffen. Om deze reden is de begroting van het deel 'centraal' in 2006 gesplitst in een deel waarvan de baten en lasten niet of nauwelijks beïnvloedbaar zijn (nb) en een deel dat wel beïnvloedbaar is (b). In de begroting 'centraal' zijn ten opzichte van de begroting 2005 kostenbesparingen verwerkt tot een totaalbedrag van € 34.500.

In 2006 wordt het Stedelijk Dienstencentrum in goed overleg met de directeur doorgelicht op doelmatigheid en effectiviteit. Ook is er aandacht voor toerusting van de in de PGU-wijken werkzame vrijwilligers. Enerzijds neemt het niveau en de professionaliteit van de vrijwilligers in de kerk toe. Anderzijds wordt op diezelfde vrijwilligers ook vanuit andere delen van de samenleving vaak een groot beroep gedaan. Aan de dienstverlening worden hoge eisen gesteld. De lasten van de doorlichting van het SDC zijn in de begroting opgenomen.

Solidariteitsfonds

Door de eerdere besluitvorming over het Solidariteitsfonds bij de PGU-jaarrekening 2004 werd het Solidariteitsfonds niet meer in de begroting 2006 opgenomen. De helft van het fonds 2004 ter grootte van € 32.000 werd gedoteerd aan de wijk Overvecht. De overige helft 2004 en de bijdrage aan het Solidariteitsfonds 2005 werden gestort in de voorziening Solidariteitsfonds.

Door een bijdrage van DMO van € 50.000 door de stichting Oudaan wordt het ouderenspastoraat PVV voor een belangrijk deel van hieruit bekostigd.

Wijken

In 2005 zijn tijdens de begrotingsrealisatie substantiële investeringen gedaan in verscheidene wijken en gebouwen. Het verrichte onderhoud werd weer op het benodigde peil gebracht. Hiermee denken wij een fundamenteel te hebben gelegd voor die wijken die op dit moment nog niet in staat zijn geweest voor 2006 een sluitende begroting te realiseren. Concreet doelstelling is dan ook dat deze wijken de komende jaren op onderdelen een groei laten zien. Dit is nodig voor de continuïteit van personeel en gebouwen op de langere termijn.

Het is duidelijk dat de actie kerkbalans voor de PGU en deze wijken essentieel is. Een kerk is immers heel wat waard. Dat geldt voor 2006 en de komende jaren. Levende gemeenschappen, wijken met overtuiging en met voldoende leden die de kerk in staat stellen haar missie in openheid naar en in wisselwerking met de samenleving uit te voeren, vormen de basis voor de PGU in de komende jaren.

Kerkbalans

Het College van Kerkrentmeesters is verheugd dat zijn aanbeveling richting Algemene Kerkenraad om de ledenontwikkeling van de PGU grondig te bezien – en in dit kader nieuwe initiatieven te ontplooien – is overgenomen. Het aantal betalende leden daalde in 2005 ten opzichte van 2004 namelijk met zeven procent. De opbrengst van Kerkbalans bleef tot 2004 ondanks dalende ledentallen vrijwel gelijk. Die trend is in 2005 omgebogen, vandaar de aanbeveling van de CvK.

Daarbij treden in 2006 ook vernieuwingen en daarmee nieuwe kansen op. Op kerkrentmeester-lijst gebied door het vaststellen van de nota 'Nieuwe wijken, gemeenschappelijke verantwoordelijkheden' waarin de verantwoordelijkheden van de wijken op financieel gebied duidelijk zijn vastgelegd. Dat geldt ook voor het onderhoud van de gebouwen waarvoor in 2006 een nieuwe systematiek gaat gelden. Daarin worden de jaarlijkse onderhoudsuitgaven verricht in het kader van een meerjaren onderhoudsbegroting 2006-2010. De binnenstadkerken worden in deze systematiek meegenomen. Hierdoor ontstaat een groter inzicht in de aanzienlijke geldstromen op dit gebied.

lijkt gebied door het vaststellen van de nota 'Nieuwe wijken, gemeenschappelijke verantwoordelijkheden' waarin de verantwoordelijkheden van de wijken op financieel gebied duidelijk zijn vastgelegd.

Dat geldt ook voor het onderhoud van de gebouwen waarvoor in 2006 een nieuwe systematiek gaat gelden. Daarin worden de jaarlijkse onderhoudsuitgaven verricht in het kader van een meerjaren onderhoudsbegroting 2006-2010. De binnenstadkerken worden in deze systematiek meegenomen. Hierdoor ontstaat een groter inzicht in de aanzienlijke geldstromen op dit gebied.

Menselijk

Er is tevens sprake van vernieuwingen in menselijke zin. Voor de wijken Nicolaïkerk, Citypastoraat Domkerk, West (0,50 fte) en Jacobikerk (0,50 fte) is toestemming gegeven tot de werving van een nieuwe predikant. Voor de wijk Zuilen zal een pastoraal medewerker in de bestaande vacature voor 12 uur per week door de Hervormde Wijkvereniging Zuilen een aantal jaren worden gefinancierd. Deze beslissingen zijn gebaseerd op vertrouwen in de toekomst. Op het vertrouwen in de Heer van de Kerk.

De in dit artikel genoemde begroting 2006 PGU, de jaarrekening 2004 PGU en de nota 'Nieuwe wijken, gemeenschappelijke verantwoordelijkheden' zijn op verzoek op te vragen bij het SDC.

Peinture méditative

Anneke van Steenwijk

Sinds enige jaren heeft de Eglise Wallonne een groupe de peinture méditative, 'meditatief schilderen'. Dat wat bij je opkomt bij het overdenken van een (bijbel)tekst of een gedicht zet je op papier. Niet met je hoofd, maar met je gevoel. Met verf en kwast, houtskool, krijt. Ter ere van deze column heb ik mij een avond hieraan onderworpen.

Dat ik geen enkele teken- of schilderervaring of (nog niet ontdekt?) of -talent heb, is juist een pre. Zo word ik niet gehinderd door enige kennis van compositie, kleurenleer of tekenteknik. Ik maak de laatste sessie mee van een cyclus met als thema 'combat', 'strijd'. Per keer bereidt één van de deelnemers de avond voor.

Habakuk

Deze avond is de tekst uit Habakuk 1, 2-4, en 3: 16-19. We zitten in de Pieterellenkapel, voor me ligt een groot wit papier. We beginnen met een geleide meditatie van onze voeten naar ons hoofd om goed in ons lichaam te komen en om zowel verbinding met de aarde als met het hogere te hebben. Het licht is getemperd. Dan wordt de tekst voorgelezen in het Nederlands en in het Frans. Mijn ogen zijn dicht. In beide handen heb ik houtskool, een harde en een zachte. Met mijn handen moet ik hiermee over het papier gaan, gewoon laten gebeuren wat er gebeurt. Er kan ook niks gebeuren. Er is geen goed of fout, geen mooi of lelijk, er is wat er is.

Lijnen

Het licht gaat weer aan en we mogen zelf verder met wat er komt, met wat ons aanspreekt uit deze tekst. Je kan de houtskoollijnen gebruiken als opzet. Je kan ze ook wegvegen. 'Jusques à quand, ô Eternel?' rezoneert. 'Hoe lang nog, Heer?' De houtskoollijnen blijven, mijn linkerhand gaat zwart, zwarter door, bijna het papier af. Zou het nog eens ophouden? Dan wordt eindelijk mijn hand stil, genoeg

zwart. Er komt een lijn rode verf langs, rood verdriet. Na iedere kleur neem ik even rust, wacht op de volgende tekst die bij me opkomt en vervolgens op de kleur en het materiaal dat ik ermee verbind. Niet beredeneerd, maar wat er voor je ogen komt. 'Toch zal ik juichen voor de Heer'. Oranje, rood met geel. Oranje flikkeringen, zelfs een vlam.

Juichen

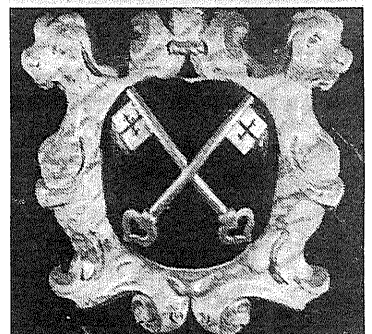
Het staat naast elkaar, het zwart, het rood en het oranje. Is dit niet het mooie van deze tekst, Habakuk met zijn schreeuw om God, allerlei ellende, 'maar toch zal ik juichen voor de Heer'. Ondanks alles het vertrouwen in God, het is Job in een notedop. 'l'Eternel, le Seigneur, est ma force'. Dat wordt geel. Een grote gele ronde bal. Het zou een zon kunnen zijn, maar mijn hand heeft geen enkele neiging om uit deze kring te breken en stralen te maken. Het is geen zon, het is kracht. Het blijft rond. Even afstand nemen. 'Hij maakt mijn voeten snel als hinden.' Dat is toch iets luchtigs, iets vrolijks. Fuchsiaroze wasco, fijne hindenstreepjes omhoog. 'Hij laat mij over mijn bergen gaan.' Wat een mooie tekst. Blauw. Blauw van rust, van vertrouwen. Een brede-

re kwast. Er komt een grote blauwe boog vanuit mijn hindenstreepjes over mijn zwarte berg. Prachtig diep blauw.

Ondergaan

Nu is het klaar. Aan het eind worden alle werken besproken. Je kan zeggen wat je beleefd

LES CLEFS DE

ST. PIERRE

hebt, de anderen kunnen zeggen wat zij zien. Zeven geheel verschillende 'schilderijen', abstract en figuratief. Het werkt nog wat door de volgende dag. Meditatief schilderen is een bijzondere manier om met een tekst bezig te zijn. Niet rationeel, maar zien en ondergaan wat een tekst met je doet op een intuïtief niveau.